

Retningslinje for gravide medarbejdere

Gældende for Tandplejens medarbejdere	Udarbejdet af AM	Ansvarlig: Overtandlægen
Dato for ikraftsættelse: August 2022	Sidst godkendt af MED: Maj 2025	Ajournføres af AM: Maj 2028

Formål med retningslinje for gravide medarbejdere:

Formålet med retningslinje for gravide medarbejdere er at sikre, at gravide medarbejdere kan blive på arbejdspladsen så længe som muligt under graviditeten og dermed undgå unødvendigt fravær. Der vil blive taget særligt hensyn til den gravides fysiske arbejdsmiljø, og arbejdsmiljørepræsentanten vil være til rådighed for rådgivning om nødvendige tiltag, der kan fremme den gravides trivsel og arbejdsevne.

Fysiske påvirkninger den gravide medarbejder skal være opmærksom på

- Den gravide medarbejder må ikke udsættes for fysiske påvirkninger, der kan skade fosteret i det daglige arbejde.
- Der må ikke udføres tunge løft, og arbejdsopgaver skal tilpasses for at undgå fysisk belastning.
- Der skal være mulighed for, at den gravide kan veksle mellem siddende, stående og gående arbejde i løbet af arbejdsdagen for at reducere belastning og fremme trivsel.
- Sundhedsskadelige produkter skal opbevares og håndteres korrekt for at sikre, at den gravide ikke udsættes for skadelige stoffer.

Lattergas (Dinitrogenoxid)

- Den gravide bør ikke medvirke i behandlinger, der involverer lattergasanalgesi på tandklinikken. Det er dokumenteret at arbejde med lattergas kan medføre øget risiko for spontane aborter, nedsat fertilitet, lever- og nyresygdomme samt føleforstyrrelser. Derfor skal brugen af lattergas minimeres og kun anvendes, når der ikke er andre alternativer.
- Medarbejdere der er i fertilitetsbehandling, bør ikke deltage i behandlinger hvor der anvendes lattergas, da der er mistanke om at eksponering kan påvirke fertiliteten negativt.
- Gravide medarbejdere har ret til at afvise at deltage i behandlinger, hvor lattergas anvendes.
- Det er ikke tilladt at pålægge en gravid medarbejder at assistere ved behandlinger, hvor lattergas anvendes.
- Døren til behandlingsrummet skal være lukket for at forhindre, at lattergassen spredes sig til andre rum. Der skal luftes grundigt ud efter behandling, og den nødvendige udluftningstid kan variere, så det må vurderes individuelt af den enkelte klinik.
- Den gravide medarbejder må gerne deltage i generel anæstesi (GA), men bør undgå at være

til stede under indsovning med indhalationsgasser.

Røntgen

- Den gravide må gerne foretage røntgenoptagelse, når sikkerhedsbestemmelserne overholdes.
- Anvendelse af digital røntgen medfører ikke store sundhedsmæssige risici, dog skal personalet ikke udsættes for unødige strålepåvirkninger.
- Røntgenfotografering må gerne foretages af gravide, da der ikke sker eksponering, når den gravide forlader rummet under selve optagelsen.
- Der skal tages ekstra hensyn til den gravide, da fostret er specielt følsomt overfor radiobølgerne fra røntgenapparatet.

Håndsprit

- Den gravide må gerne desinficere med 70% hospitalssprit samt med hånddesinfektion.
- Ethanol er det anbefalede middel til hånddesinfektion i Danmark, da det, selv ved gentagen brug i relevante koncentrationer, ikke kan påvises i blodet. Der er derfor ikke grund til at mistænke sprit for at have alvorlige bivirkninger ved normal anvendelse til hånddesinfektion.
- Risikoen for organskader, fosterskader og kræftsygdomme som følge af påvirkning af ethanol er kun relevant i forbindelse med indtagelse af alkoholiske drikke og ikke ved normal anvendelse til hånddesinfektion.

Retningslinjer

- Når lederen er blevet informeret om graviditeten, bør den gravide og lederen sammen drøfte den gravides situation i relation til arbejdet og graviditeten. Under samtalen kan der f.eks. tales om eventuelle specielle forholdsregler, der skal tages hensyn til.
- Hvis den gravide og lederen er enige om nødvendige ændringer i arbejdssituationen, udarbejdes en aftale, der beskriver de konkrete ændringer.
- Er der usikkerheder eller tvivl, kan den gravide og lederen søge hjælp hos arbejdsmiljørepræsentanten for rådgivning.
- Aftalen nedskrives, og lederen sikrer, at aftalen bliver overholdt. Lederen skal også sørge for, at den gravides kollegaer bliver orienteret om eventuelle ændringer i arbejdssituationen.
- Smitsomme sygdomme kan udgøre en risiko for fosteret. Derfor anbefales det, at den gravide opretholder god håndhygiejne og får afklaret med lægen, om hun har haft røde

hunde, haresyge og skoldkopper.